

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sifre Ḳodesh

‘im targumim u-ve’urim mi-meḥabrim shonim

Sefer Devarim

Landau, Moses I. Landau, Moses I.

Prag, 594 [1833 oder 1834]

טכ אבת יכ

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-8969

כי תבא כח כט

שם לאיביה לעבדים ולשפחות ואין קנה: ס (סט) אלה

דברי הברית אשר צוה יהוה את משה לכרות את בני ישראל בארץ מואב מלבד הברית אשר כרת אתם בחרב: פ שביעי

כט (א) ויקרא משה אל כל-

ישראל ויאמר אלהם אתם

ראיתם את כל אשר עשה יהוה

לעיניכם בארץ מצרים לפרעה

ולכר עבדיו ולכר ארצו:

(ג) והמסות הגדלת אשר ראו

עיניך

תרגום אשכנזי קמו

פיינדען צו שקלאפען אונד שקלאפינען פיייל ביעטען, עם א ווירד אבער קיין קייפער דא זיין. (סט) דיעזעס זינד דיא ווארטע דעם בונדעם, דען דער עוויגע דעם משה בע-פאָהלען טיט דען קינדערן ישראל'ס אים לאַנדע מואב צו שליעסען, אויסער דעם בונד-דע, דען ער מיט איהנען גע-שלאָססען אַם חרב.

כט (א) משה היעלט איינע רעדע אן גאנץ ישראל,

אונד שפראך צו איהנען: איהר האבט אללעס געזעהען, וואָס דער עוויגע אין מצרים אן פרעה, זיינען בעדיענטען אונד זיינעם גאנצען לאַנדע, פֿאַר אייערן אויגען אויסגעאיבט האַט: (ג) דיא גראַסען פֿער-

זוכונגען, דאָפֿאָן דוא אויגענ-ציי-

זיינען בעדיענטען אונד זיינעם גאנצען לאַנדע, פֿאַר אייערן אויגען אויסגעאיבט האַט: (ג) דיא גראַסען פֿער-

זוכונגען, דאָפֿאָן דוא אויגענ-ציי-

זיינען בעדיענטען אונד זיינעם גאנצען לאַנדע, פֿאַר אייערן אויגען אויסגעאיבט האַט: (ג) דיא גראַסען פֿער-

זיינען בעדיענטען אונד זיינעם גאנצען לאַנדע, פֿאַר אייערן אויגען אויסגעאיבט האַט: (ג) דיא גראַסען פֿער-זיינען בעדיענטען אונד זיינעם גאנצען לאַנדע, פֿאַר אייערן אויגען אויסגעאיבט האַט: (ג) דיא גראַסען פֿער-

זיינען בעדיענטען אונד זיינעם גאנצען לאַנדע, פֿאַר אייערן אויגען אויסגעאיבט האַט: (ג) דיא גראַסען פֿער-

תרגום אונקלוס

ותודבנון תמן לבעלי דבדין ולאמהן ולית דקני: (סט) אלין פתגמי קימא די פקיד

יית משה למגור עם בני ישראל בארעא

דמואב בר מקימא די גור עמהון בחורב:

כט (א) וקרא משה לכל ישראל ואמר

להון אתון חויתון ית כל די עבד

ייעניכון בארעא דמצרים לפרעה ולכל עבדוהי ולכל ארעיה: (ג) גסין רברבין די

ר ש י

ולשפחות: ואין קונה. כי יגזרו עליך הכנז וכליון: והתמכרת. בלעזאויפרוונדרי"ן ו"ש ולא יתכן לפרש והתמכרתם כל' ונמכרתם על ידי מוכרים אחרים מסני שאמר אחריו ואין קונה: (סט) לכרו' את בני ישראל. שיקבלו עליהם את התורה באלה ובשנועה: מלכד הנרית. קללות שבת"כ שאמרו בסניי:

ולא גסין רברבין די

ב א ו ר

אחריו ואין קונה. (רש"י). והכוונה אתם תבקשו למכור עצמכם ואין קונה, כי יגזרו עליכם חרז וכליון וכן הוא בתרגום אשכנזי: (סט) דברי הברית, זאת הברית במלות השם בערבות מואב: אשר כרת אתם בחרב, תוכחות שנפרשת אס בתקותי שכתוב בסופן בהר סיני ביד משה הוא הר חורב. (הרש"ס), וכן פי' רש"י:

כט (א) ויקרא משה, אחרי שהשלים לאמר להם דברי הברית קראם עוד שמע ישראל אתם ראיתם וגומר, כי לא הלכו מלפניו שהכל מחובר הוא. (הרמב"ן). וטעם ויקרא הוא לעורר אונם על דבריו: אהם ראיתם, לשון הראש"ע ואחרי כן ואולך אתכם, ואחרי כן וילא עוג, כי יש מהם שראו האותות שעשה השם במצרים, והם והנאי' אחריהם ראו מופת המן שלא אכלו לחם זולתו, ואלה הננים ראו כי השם עזרם והכו שני המלכים: (ב) הככות הגדלה, שנסה להם

עֵינֶיךָ הָאֵתָת וְהַמִּפְתִּים הַגְּדֹלִים
 הָהֵם: (ג) וְלֹא־נָתַן יְהוָה לְכֶם לֶב
 לְדַעַת וְעֵינַיִם לִרְאוֹת וְאָזְנִים
 לִשְׁמֹעַ עַד הַיּוֹם הַזֶּה: (ד) וְאוֹלָךְ
 אֶתְכֶם אַרְבַּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר
 לֹא־בָלוּ שְׁלֹמֹתֵיכֶם מֵעַלְיֹכֶם
 וְנִעַלְתֶּךָ לֹא־בָלְתָה מֵעַל רַגְלֶךָ:
 (ה) לֶחֶם לֹא אָכַלְתֶּם וַיִּין וְשִׁכָר
 לֹא שְׁתִיתֶם לְמַעַן תִּדְעוּ כִּי
 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: (ו) וְתָבֹאוּ

צייגע וואָרעסט, יענע גראָסע
 צייטען אונד וואונדערווערקע;
 (ג) אבער בז אויף דען הייטיג
 גען טאג האבט איהר, דורך
 געטטליכעס פֿערהענגניס, קיין
 הערץ געצייגט, דאָז פֿער-
 שטענדיג וואָרע; קיינע אויגען,
 וועלכע זעהען; קיינע אָהרען
 וועלכע האָרען; (ד) איך האָבע
 אייך נונמעהר פֿירציג יאָהרע
 אין דער וויסטע הערום גע-
 פֿיהרט, דיא קליידער זינד
 אייך אינדעססען ניכט פֿאָם
 לייבע געפֿאללען, אונד דיא
 שווע ניכט פֿאָן דען פֿייססען;
 (ה) בראָד האָבט איהר ניכט
 געגעסן, אויך קיינען וויין אָדער

אַנדערעס שטאַרקע געטרענק געטרונקען; אויס דיעזען אומשטענדען זאללט איהר ערקענ-
 נען, דאַס איך, דער עוויגע אייער גאָטט זייא. (ו) אַלס איהר אין דיעזער גענענד
 אַנ-
 אל

ר ש י

תרגום אונקלוס

חֲזָאן עֵינֶךָ אֶתְנָא גְמוּפְתִיא רַבְרְבִיא הָאִינוּן:
 (ג) וְלֹא יְהִי לִי לְכוֹן לְבָא לְמִידַע וְעֵינִין
 לְמַחְזִי וְאוֹדִינִין לְמִשְׁמֹעַ עַד יוֹמָא הַדִּין:
 (ד) וְדַבְרִית יִתְכוּן אַרְבַּעִין שָׁנִין בַּמִּדְבָּרָא
 לֹא בְלִיאַת בְּסוּתְכוֹן מִנְכוּן וּמִסְנָךְ לֹא יִחִיפוּ
 מֵעַל רַגְלֶךָ: (ה) לֶחֶמָא לֹא אָכַלְתוּן וְחִמְרוּ
 חֲדַת וְעַתִּיק לֹא שְׁתִיתוּן בְּדִיל דְתִדְעוּן אַרְי
 אֲנָא יְיָ אֱלֹהֵיכוֹן: (ו) וְאַתִּיתוּן לְאַתְרָא הַדִּין

כט (ג) ולא נתן ה' לכם לב לדעת-
 להכיר את חסדי הקדוש ברוך
 הוא ולדבוק בו: עד היום הזה. שמעתי
 שאותו היום שנתן משה ספר התורה
 לבני לוי כמו שכתוב ויתנה אל הכהנים
 בני לוי (דברים ל"א) באו כל ישראל לפני
 משה אמרו לו משה רבינו אף אנו עמדנו
 בסניני וקבלנו את התורה ונתנה לנו ומה
 אתה משליט את בני שבטך עליה ויאמרו
 לנו יום מתר לא לכם נתנה לנו נתנה
 ושמח משה על הדבר ועל זאת אמר להם
 היום הזה נהיית לעם וגו' היום הזה
 הננתי אתם דנקים וחפלים במקום:
 (ו) ותבאו

ב א ו ר

בהם פרעה וכל עבדיו, או שנסה אתכם כמו במעמד הר סיני, והולכה במדבר מ' שנה שנאמר
 לנעבור נסות אתכם (שמות כ' י"ט): (ג) ולא נחן ה', הטעם כי מאתו העלילה הראשונה
 (הראש"ע), ועל דרך זה תרגם המתרגם האשכנזי; ואולם יתכן לפרשו על דרך תימה, אחי
 אשר ראיתם את כל אשר עשה ה' וכל המסות האותות והמופתים הגדולים והנוראים האם
 לא נתן לכם ה' עד עתה עינים לראות ולב לדעת ולהתבונן ואזנים לשמוע בקול דברו: לב
 לדעה, נעבור שנסו השם עשר פעמים, ולא הזכירו האותות שראו. (הראש"ע): (ה) לחם
 לא אכלתם, לדעת הראש"ע לא אכלו לחם כלל במדבר, ולדעת הרמב"ן יוכל להיות שאכלו
 לחם ולא שציקר מחיתם היה במן: למען תדעו כי אני ה', כעשם כי לא על הלחם לבדו
 חיה האדם כי על כל מוצא פי ה'. (ו) ותבאו אל המקום הזה, כאשר באתם אל המקום הזה

כי תבא נצבים כט

אל המקום הזה ויצא סיון
מלך השבון ועוג מלך הבשן
רקראתנו למלחמה ונכם:
(ו) ונקח את ארצם ונתנה
לנחלה לראובני ולגדי ולחצי
שבט המנשי: (ז) ושמתם את
דברי הברית הזאת ועשיתם
אתם למען תשכילו את כל
אשר העשון: פ

(ט) אתם נצבים היום כלכם
לפני יהוה אלהיכם ראשיכם
שבטיכם

תרגום אונקלוס

ונפק סיון מלכא דחשבון ועוג מלכא
דמתנן לקדמונתא לאקחא קרבא ומחניננו:
(ו) וכבשנא ית ארעהון ויהבנה לאחסנא
לשבטא דראובן ולשבטא דגד ולפלגות
שבטא דמנשה: (ז) ותרון ית פתגמי
קמא דדין ותעבדון יתהון בדיל דתצלחון
ית כל די תעבדון:

(ט) אתון קמין יומא דין פולכון קדם יי
אלהכון רישיכון שבטיכון סביכון
וסרכיכון

תרגום אשכנזי קמח

אנקאמעט: צאג סיון קעניג
צו השבון, אונד עוג קעניג צו
בשן ווידער אונד צו פֿעלדע;
אלליין וויר שלוגען זיא, (ז) נאכה-
מען איהר לאנד איין, אונד
נאכן עם דען שטעממען ראובן
אונד גד, וויא אויך דעם האל-
בען שטאממע מנשה צום ערב-
גוטע. (ח) בעאבאכטעט אלוא
דיא ווארטע דיעזעס בונדעס
אונד טוהט דארנאך, זא ווער-
דעט איהר גליק האבען אין
אללעם וואס איהר פֿאר-
נעהמעט.

(ט) איהר שטעהעט יעצט אל-
לעפֿאר דעם עוויגען, אייע-
רעם גאטטע, שטאממהייט-
טער

ר ש י

(ו) ותבאו אל המקום הזה. עתה אתם
רואים עלמכם בגדולה וכבוד אל תבצעו
במקום ואל ירום לבנכם ושמתם את
דברי הברית הזאת. ד"א ולא נתן ה' לכם
לב לדעת שאין אדם עומד על סוף דעתו
אל רבו וחכמת משנתו עד ארבעים שנה
ולפיכך לא הקפיד עליכם המקום עד היום
הזה אבל מכאן ואילך יקפיד ולפיכך.
(ח) ושמתם את דברי הברית הזאת וגו':

(ט) אתם כלבים. מלמד שכינסם משה
לפני הק"ה ביה ביה מותו להכניסם
בברית: ראשיכם שבטיכם. ראשיכם
לשבטיכם

ב א ו ר

נעשו לכם אותות כי ואלא סיון וגו' זהו פשוטו, וכן תרגם המתרגם האשכנזי: (ו) לראובני,
תחסר מלת שבט ומוכן מעלמו: (ח) למען תשכילו, כמו תלליחו, והוא פעל יולא לשני
פעולים והעד אשר תעשון, כמו ויהי דוד לכל דרכיו משכיל (שמואל א' י"ח י"ד). (הראב"ע),
וכן תרגם אונקלוס והמתרגם האשכנזי. ויתכן גם לפרשו כפשוטו, שתשכילו מעתה והלאה ותתבוננו
את כל אשר תעשו, לא תהיו עוד נמהרי לב ונחומים אל הילך בעבדים לאדוניהם: העשון.
הנו"ן נוסף:

(ט) אתם נצבים היום כלכם, כדכתיב לעיל ויקרא משה אל כל ישראל, ואמר להם שנסם היום
לפני הק"ה ביה ביה מותו, כדי להעבירם בבריתו ונאלחו, כי בברית הראשונה של מתן תורה
לא היו שם אלות וקללות, והוסיפם עתה מיראתו סן נפתה לב קלתם לשקולי ע"א, כמו שיאמר
כי אתם ידעתם וגו': ראשיכם שבטיכם, ראשיכם לשבטיכם כן פירש רש"י, וראב"ע כתב שהוא
כמו